

	<p>Object: Morse rendszerű, fedetlen domborító távirógép</p> <p>Museum: Postamúzeum Benczúr utca 27. 1068 Budapest +36 1 296 6838</p> <p>Collection: Távirótörténeti gyűjtemény (T15)</p> <p>Inventory number: POM_T15_82.3.0.</p>
--	--

Description

A kezdetben használatba vett gépek íróemelője tompa hegyű tűvel volt ellátva, amely a jeleket a papírszalagra karcolta. Ezek voltak az úgynevezett domborúírók, vagy domborírók. A fedetlen írók rúgóművét nem takarta lemezborítás. Valószínű, hogy 1851-ben a pesti táviróállomás is ilyen gépekkel volt felszerelve. Az alig látható jelek olvasása azonban a szemet nagyon rontotta, ezért 1885. évtől az írógépeket egy adapter segítségével kékíróként is tudták működtetni. (Popovits-Brauswetter kékíró adapter).

"1848-ban Kossuth Lajos felfigyelt a Pozsonyban még működő első táviróvonalra, felmerült a táviró készülék hadászati célokra történő felhasználásának lehetősége. Tájékoztatást kért Rudolf Beyer4őrnagytól, hogy a morva határ és Pest között esetleg felállítandó táviróvonal hogyan biztosítható az ellenség támadásaival szemben. Pozsony, 1848. november 4. Igen tisztelt őrnagy úr! E hó 3-án tett ajánlata táviró-összeköttetés felállítására a morva határ és Pest között igen nagy fontosságúnak tűnik előttem, mielőtt azonban mégis erről határoznék, kérem szíves értesítését arról, hogy a táviró-összeköttetés a mondott szakaszon nincs-e könnyen kitéve az ellenséges rombolásnak, és hogy ebben az esetben miként lehetne a vonalat biztosítani? Mély tisztelettel az ön híve Kossuth Lajos.5Később pedig már a költségek is érdeklik Kossuthot, ennek kiderítésével Dr. Frommhold Károlyt6bízta meg: Pozsony, 1848. november 4. Igen tisztelt őrnagy úr! Kossuth Lajos elnök úr utasítására van szerencsém a morva határ és Pest közötti táviró -összeköttetést tartalmazó levelét illetőleg azt a kérdést intézni önhöz: mennyit tesz ki hozzávetőleg ennek az elektromos táviró költségeinek az összege? Anélkül, hogy az elnök úr pontos és részletes kimutatást kívánna az esetleges költségekről, elegendő lesz annak a teljes összegnek a feltüntetése, amellyel remélni lehet az említett elektromos táviróvonal felállítását. Van szerencsém magam tisztelettel ajánlani. Dr. Frommhold Károly az elnöki törzs kíséretében.7Azonban sajnos, táviróvonal hadászati célra nem épült. Az 1849. augusztus 13-i világi fegyverletétel után már a császár parancsolt: Zágrábba és Pestre táviró vonalat kell építeni. 1850. szeptember 5-én Zágrábban megnyílt a második magyar táviróállomás."

Idézet forrása: http://www.balassagyarmat.eu/Hangodi/Taviro_02.pdf.

Basic data

Material/Technique:

Réz, vas, fa /

Measurements:

HxSzxM: 350x190x375 mm

Events

Created	When	
	Who	Teirich Ágoston (-)
	Where	Hungary
Was used	When	1850-1900
	Who	Távírda
	Where	

Keywords

- domborító
- telegraph

Literature

- Kiss József: (Bp. 1884): A villamos távirás kézikönyve.
- Odor Imre (Bp. 1910): A távírda és a távbeszélő.
- Schmid Mihály: (1897): Távírási kalauz. Kassa